

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 30896/2023
14.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиље – противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Урош Петровић адвокат из ..., против туженог - противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Стефан Рашић адвокат из ..., ради одређивања мере заштите против насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог - противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 298/23 од 10.08.2023. године, у седници одржаној 14.11.2024. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизији туженог - противтужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 298/23 од 10.08.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П2 65/22 од 22.03.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље – противтужене па је забрањено туженом – противтужиоцу да на било који начин узнемирава члана своје породице – мајку АА из ... и наложено му је да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство исте, почев од дана доношења ове мере. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев туженог – противтужиоца па је забрањено тужилји – противтуженој да на било који начин узнемирава члана своје породице сина ББ из ... и наложено јој је да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство истог почев од дана доношења ове мере. Ставом трећим изреке констатовано је да се мере заштите од насиља у породици из става један и два изреке ове пресуде одређују на период од годину дана и могу бити продужене све док не престану разлози због којих су мере одређене .Ставом четвртим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 298/23 од 10.08.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог – противтужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу П2 65/22 од 22.03.2023. године у ставу првом и четвртом изреке. Ставом другим изреке одбијен је захтев туженог – противтужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка као неоснован.

Против правоснажне пресуде другостепеног суда, тужени - противтужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку применом члана 408. ЗПП у вези са чланом 403. став 2. тачка 1. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23) у вези са чланом 202. Породичног закона, Врховни суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, које би биле или могле бити од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су мајка и син, решењем Основног суда у Крагујевцу Нп 786/21 од 25.12.2021. године усвојен је предлог ОЈТ у Крагујевцу и продужена хитна мера којом је наложено туженом да не контактира и прилази својој мајци АА, овде туженој на период од 30 дана под претњом прекршајног гоњења. Решењем Основног суда у Крагујевцу Нп 90/22 од 12.02.2022. године, усвојен је предлог ОЈТ у Крагујевцу, па је продужена хитна мера и наложено мајци АА да не контактира и прилази сину ББ на период од 30 дана под претњом прекршајног гоњења која одлука је потврђена решењем Вишег суда у Крагујевцу Нпж 5/22 од 17.02.2022. године. Пресудом Прекршајног суда у Крагујевцу Пр 1211/22 од 01.03.2022. године окривљена АА из ... оглашена је одговорном зато што је дана 01.03.2022. године прекршила изречену меру забране да контактира жртву насиља ББ, па је решењем Основног суда у Крагујевцу Нп 222/22 од 08.04.2022. године усвојен предлог ОЈТ у Крагујевцу и продужена хитна мера и наложено АА да не контактира и не прилази сину ББ на период од 30 дана. Тужени живи са тужиљом, својом мајком и оцем у истом породичном домаћинству. Односи између њих су веома лоши дуги низ година. Тужени се развео а тужиља се није сложила са разводом свог сина. Тужени је тражио да му тужиља препише кућу и радњу како би исплатио дугове или ће је „запалити заједно са кућом“, затим је тужиљу-мајку, ударао песницама више пута у главу. Према извештају СЦР „Солидарност“ из Крагујевца утврђено је да су у породици АА-ББ евидентно присутни поремећени породични односи, да је нарушена комуникација и сарадња, различите перцепције понашања одраслих чланова породице, да постоји дугогодишње неразумевање услед различити очекивања, неуједначен степен подршке који се сада комбинује са новим догађајима у породици (сепарација супружника), што доводи до ескалације сукоба, те нетрпељивости и да у односима доминира страх и неизвесност како ће се ко од одраслих чланова понашати и ко је од кога угрожен и да је најјачи утисак на стручни тим наведеног Центра за социјални рад, оставио разговор са малолетним сином туженог, који је том приликом навео да осећа страх од оца, да га је гледао како туче бабу и деду и веровао је и да њему може да се исто деси због чега се дешавало да спава са ножем испод јастука.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су правилно применили материјално право када су одредили меру заштите од насиља у породици тако што је туженом забрањено даље узнемиравање тужиље, у трајању од годину дана од дана доношења првостепене пресуде.

Ревизијом туженог се неосновано побија правилност примене материјалног права.

Наиме, насиље у породици, дефинисано је чланом 197. став 1. Породичног закона („Службени гласник РС“ бр. 18/05) и подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице, а карактеристични видови насиља (именовани облици насиља), одређени су ставом 2. истог члана уз одређење да се насиљем у породици сматра свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање, које један члан породице испољава према другом члану породице, (неименовани облици насиља). Одредбом члана 198. став 1. Породичног закона прописано је да против члана породице који врши насиље суд може одредити једну или више мера заштите од насиља у породици, којом се привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим чланом породице. Одредбом члана 2. истог члана прописане су мере заштите од насиља у породици, поред осталих, тачком 5., забрана даљег узнемиравања члана породице. Одредбом члана 3. истог члана прописано је да мера заштите од насиља у породици може трајати највише годину дана.

У конкретном случају, по оцени Врховног суда, правилно је становиште нижестепених судова да понашање туженог, његови акти представљању насиље, због чега му је одређена мера забране контактирања и приласка тужиљи, као жртви насиља. Тужени је према тужиљи у дужем временском периоду испољавао психичко и физичко насиље, вербално злостављање праћено вређањем и омаловажавањем тужиље, са изливима беса. Такво поступање туженог, испољено са циљем емоционалног застрашивања тужиље, одступа од стандардног „нормалног“ опхођења и комуникације са члановима породице и представља облик дрског, безобзирног и злонамерног понашања, којим се повређује психички интегритет тужиље, а тиме и њено душевно здравље и спокојство, у смислу члана 197. Породичног закона.

Имајући у виду изнето, изречена мера забрана даљег узнемиравања тужиље-мајке, одређена је правилном применом члана 198. став 2. тачка 5. у вези члана 197. Породичног закона, с обзиром да представља адекватну меру заштите од насиље по одређеној врсти и обиму насиља. Трајање изречене мере одређено је на временски период од годину дана, у складу са чланом 198. став 3. Закона. Изречена мера заштите неопходна је како би се тужени објективно спречио у даљем испољавању насилничког понашања, али и за тужиљу како би се обезбедио неопходан мир и спокојство за одређени временски период.

Неосновани су наводи туженог истакнути у ревизији да се његово понашање не може окарактерисати као насиље у породици односно да није било радње туженог нити догађаја који би представљали акт насиља, имајући у виду извештају ЦСР „Солидарност“ из Крагујевца а посебно исказ малолетног сина туженог- да осећа страх од оца као и да је гледао како туче бабу и деду, услед чега верује да и њему може да нанесе зло. При доношењу одлуке кључну улогу имају искази странака и сведока, као и непосредних очевидаца спорних догађаја, што је случај и у овој правној ствари. С

обзиром на све до сада изнето, нижестепени судови су на утврђено чињенично стање правилно применили материјално право када су усвојили тужбени захтев тужиле.

Како се осталим наводима ревизије кроз указивање на погрешну примену материјалног права заправо оспорава оцена изведених доказа и правилност утврђеног чињеничног стања, из којих разлога се ревизија не може изјавити и понављају наводи из жалбе који су били предмет правилне оцене другостепеног суда, исти су оцењени као неосновани и без утицаја на другачије одлучивање у овој правној ствари. Правилно је донета и одлука о трошковима парничног поступка на основу члана 153. и 154. ЗПП и члан 207. Породичног закона.

Из изложених разлога на основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

**Председник већа - судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**